

«Uavhengig og riksdekkende venstreorgan for frisinn og framskrittsvennlig politikk i nasjonalt, sosialt og økonomisk henseende.»

Grunnlagt 1869 av Hagbard Emanuel Berner

ANSVARLIG REDAKTØR /
ADMINISTRERENDE DIREKTØR:
JOHN ARNE MARKUSSEN
jam@dagbladet.no

Såre følelser, hard politikk

Utenriksministerens uttalelser til Dagsrevyen fredag kveld har vakt berettiget oppsikt. Da Russland satte foten ned for deportasjonene over Storskog, uttalte Børge Brende at russiske aktører var blitt «såret» av den norske debatten. Han pekte på «at det skapes inntrykk av at Russland ikke er et trygt land» og «At advokater og andre som har sterke oppfatninger om dette nå går ut med slike beskyldninger mot norske myndigheter og om situasjonen i Russland». I tillegg sa Brende at Norges forståelse med russerne om hvem som kan returneres, er «skjør».

For utenriksministeren er det altså et problem at uavhengige advokater, menneskerettighets eksperter og pressen bruker ytringsfriheten på en måte som kritiserer egen regjering og «sårer» myndighetene i et annet land. Som advokat Jon Wessel-Aas skrev i VG i går: Det viser en skjør respekt for ytringsfrihet.

Statsministerens siste landsmøtetale var formodentlig like «sårende» for russerne. I fjor listet Erna Solberg opp hvordan demokrati og ytringsfrihet i Russland er under hardt press, at landet bryter folkeretten, annekterer Krim og at frivillige organisasjoner, homofile og politiske opposisjonelle opplever trakassering og overgrep.

Solberg hadde like rett da som regjeringen tar feil nå, i sin ensidige forsikring om at Russland er et trygt tredjeland for alle asylsøkere. I det siste har blant andre menneskerettighetsaksjonister og organisasjoner, FNs høykommissær for flyktninger, Landinfo og ansatte i UDI uttrykt bekymring for deportasjonene til Russland. Ingen land har flere klagesaker i Menneskerettighetsdomstolen, og Russland har den høyeste andel konstaterte krenkelser i hele Europa.

Problemet er ikke at grunnløse asylsøkere returneres til Russland. De som har oppholdstillatelse der, bør sendes raskt og effektivt tilbake. Det var også intensjonen i det brede asylforliket i Stortinget.

Når regjeringen insisterer på å sende ut alle som har kommet til Norge fra Russland uten å realitetsbehandle søknadene, er det ikke rart det blir bråk. Instruksen gjør at syriske barnefamilier som har brukt Russland som fluktrute behandles likt som indere som har hatt opphold i landet i årevis. Det er ikke bare urettferdig, det setter reelle flyktninger i fare. De som har krav på beskyttelse, må også få det. Når Norge står i fare for å bryte internasjonale konvensjoner, er bra at mange sier fra. Debatten bør fortsette, og gi sterkere utslag i reell politikk enn skjøre følelser.

Møkkagraving

De tre kvinnelige tenketanklederne Kristin Clemet, Cathrine Sandnes og Marte Gerhardsen «Tenker mens andre vasker», skriver Klassekampen.

Klassekampen vasker alt selv, og rekker ikke å tenke.

Ballongen går til værers

En luftballong kan få en karriere til å lette mot himmelen.

SIGNALER

FREDRIK WANDRUP

fwa@dagbladet.no

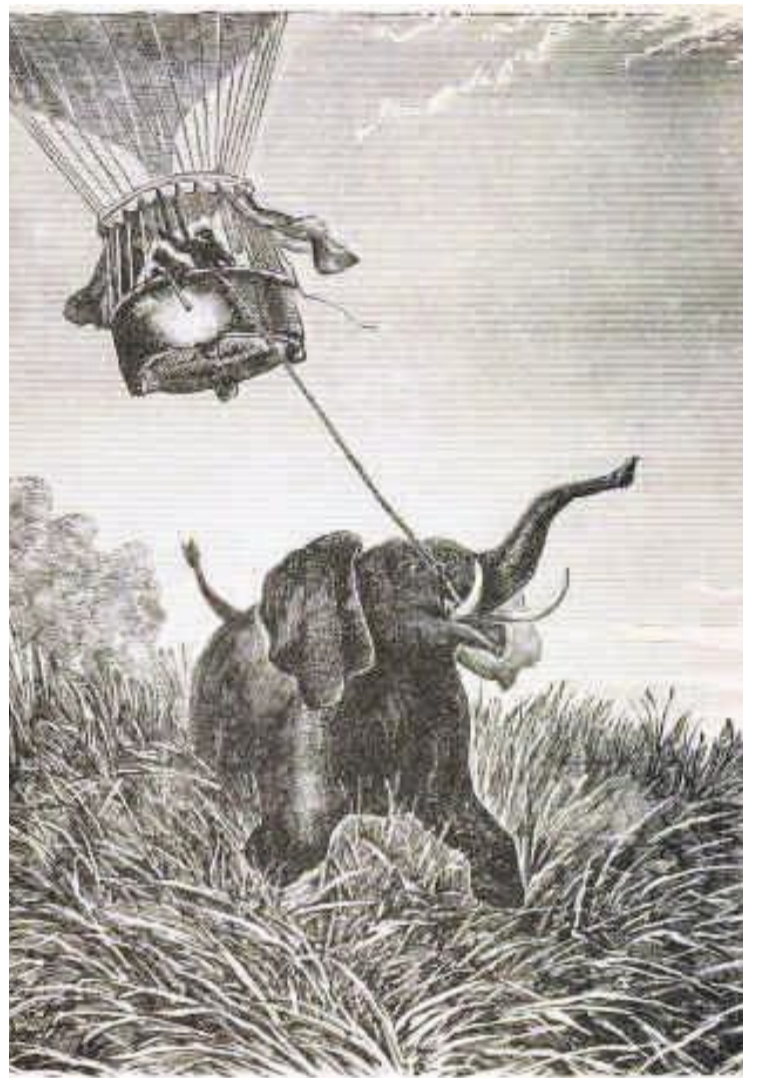
DEN FRANSKE SCIENCE fiction-pioneren Jules Verne (1828-1905) er en forfatter som stadig er mer påaktet både i hjemlandet Frankrike og andre steder i verden. Ikke minst i Norge, der Vidarforlaget fortsetter å legge nye verk til sin fabelaktige Verne-utgave. Nå kommer den femte boka i serien, som er prydet med de lekke 1800-talls omslagene og illustrasjoner fra originalutgavene.

Denne gangen er turen kommet til «Fem uker i ballong» (1863), oversatt av Tom Lotherington. Boka ble Vernes gjennombrudd hos publikum og det første verket i serien «ekstraordinære reiser». Verne beskrev merkelige turer både under vann og høyt oppe i luften, med kjente kjøretøyer og farkoster han diktet opp.

DETTE VAR DE reisende romantikernes epoke, tida da nye kontinenter ble erobret. Franskmenn flest hadde ofte ikke vært lengre enn til nabokommunen og høytiden besøkt Paris. Men oppdagere og erobrere la ut på dristige tokt. Problemet var ofte å komme fram.

Jules Verne, som på grunn av sin debutroman ofte blir forbundet med ballongferder (også hans kanskje beste roman, «Den mystiske øya», starter med en halsbrekkende flukt fra den amerikanske borgerkrigen via ballong), hadde ikke noen stor tro på ballongen som framkomstmiddel. Men han ville skrive en bok om Afrika, og skapte spenning ved å la sine hovedpersoner reise tvers over kontinentet i en ballong.

DEN FØRSTE luftballongen gikk til vær i Frankrike i 1783. Brødrene Montgolfier sendte av sted en sau, en and og en hane. Ballongen holdt seg i luften i åtte minutter. Siden dro dristige mennesker av sted, men noe praktisk framkomstmiddel er ballongen ikke. Den lar seg ikke lett styre og er totalt underlagt vær og vind,

DRAMA: Å seile i ballong over Afrika er ingen spøk. TEGNING FRA BOKA

noe Verne utnytter til fulle.

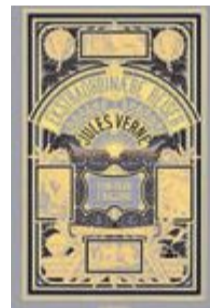
Verne selv var med på en 24 minutters ballongferd opp til 1200 meters høyde - ti år etter at han skrev sin roman. Hans skildring av ferden er gjengitt i Per Johan Moes utmerkede etterord.

FLERE STEDER PÅ kloden kan turister i dag mot betaling sveve opp mot himmelen i øredøvende stillhet, eventuelt akkompagnert av sanger som «Sett deg oppi kørja og la ballongen gå» (norsk revy-

wise), «Up, up and Away» (5th Dimension) eller antikrigssangen «99 Luftballons» med Nena.

ENHVER MED INTERESSE for luftballonger anbefales Richard Holmes' defintive og fargerike historie om fenomenet, «Falling Upwards» (2013). Holmes registrerer at mange såkalte «baloonatics» har vært meget eksentriske og spesielle typer.

Roen og lettheten i en ballong kan også virke forførende, slik Anne Holt skildrer den i kjærlighetsromanen «Mea Culpa» (1997). Som Julian Barnes sier det i sin fine, lille roman «Livets nivåer» (2013): «Ballongvirksomhet representerte frihet - dog en frihet underlagt vindens og værets krefter. Aeronauter visste ofte ikke om de var i bevegelse eller sto stille, om de steg eller sank.» Men som han påpeker: «Ballonger førte ingen ting ondt med seg.»

VAKKERT: Omslagene til bøkene er kopier av originalen.

D STARS AND STRIPE

Nick Anderson er politisk avis-tegner for Houston Chronicle. Arbeidet hans har også stått på trykk i New York Ti-

mes, Washington Post og Newsweek. Pulitzervinneren gjemmer navnet på sønnene Colton og Travis i alle tegningene han lager.

